

alapot előállítani; de miséréről arról is biztos tudomásunk van, hogy ők a legjobb akarat mellett sem voltak képesek saját tapasztalataikat érvényesíteni; hogy kénytelen voltak akkor, a midőn még nem is voltak készen az adatok gyűjtésével és kiegészítésével, mert hiszen a szántóföldeknek csak az év folyamában a második helyszínelésnél lett volna az adatok gyűjtése és kiegészítése befejezve, kénytelenek voltak a még hiányzó tényezőknél és adatoknak csak úgy tárolomra, hasból szedett, illetőleg kiegészített tényezők és adatok alapján a minőségi osztályokat és jövedelmi fokozatokat előlegesen felállítani és kiszámítani; sőt azt is tudjuk, hogy kénytelenek voltak az ily hiányos alapokon kiszámított tiszta jövedelmi tételeket is a miniszteriumtól, illetőleg a központi és kerületi felügyelőktől jött utasítások folytán, saját meggyőződésük ellenére, több esetben módosítani és megváltoztatni.

És az ily hiányos és helytelen becslési alapokon felállított minőségi osztályokba és tiszta jövedelmi fokozatokba akarja a miniszterium elrendelni az egyéni osztályba sorozást; amint az az alább egész terjedelmű közlendő s folyó hó 9-én 3105. és f. hó 20-án 3104. számok alatt a kassai kataszteri igazgatóságtól kibocsátott körrendeletekből kitűnik és mely körrendeleteket meggyenk egyik az ily önkényes és czéllenes eljárás miatt méltán felháborodott jeles választott járási becselőjéül, szakértő információival együtt voltunk szerencsések megkapni.

Ezekből most már meggyőződhetik a hazai közönség, hogy mit várhat az ily felületes, a valóságtól teljesen eltérő alapokon készült földadókatasztertől?

De ha eltekintünk is attól, hogy mily tájékozatlan s ügyetlen vezetés mellett és tájékozatlan közegek által hajtottak végre a becslési munkálatok és elfogadjuk helyeseknek az adott alapokat, az esetben is a legnagyobb képtelenség az egyéni sorozási munkálatokat megkezdeni, mielőtt nem csak minden járásban és kerületben a második helyszínelés nincsen befejezve, hanem ezenfelül még a második helyszínelés alkalmával a becselők által közösen kiegészített és helyesbített tényezők és adatok alapján a rendes beszámítások is be nem fejeztetnek és ezen változott eredmények alapján az arányosság úgy járson belül mint egyes járasok, esetleg kerületek közt meg nem állapítatik. Ez pedig nem egy-két napi munka, ehhez hónapok kellenek!

De már ki van tűzve a zárhatáridő és ki van adva a parancs, hogy szeptember hó végével a második helyszínelésnek ezen kerületben végleg be kell fejezve lennie, hogy ezután azonnal hozzá kell fogni az egyéni osztályba sorozáshoz!..

Ezen eljárás nemcsak sértő e megyebeli földbirtokos osztály választott összes képviselőjére, hanem valósággal czél-s törvényellenes, mert a hivatkozott 1875. VIII. t. cz. 34-ik §-a nem vonatkozik az új becslésekre és a választott becselőkre, hanem vonatkozik a fenállott kat. munkálatok kiigazításával a törvény értelmében megbízott községi földadó-bizottságokra.

Ez okból felhívjuk a megyénkbeli választott becselő urakat, hogy egy közös érkezőre — talán legjobb lenne Ujhelybe — jöjjenek össze, s egyetértve állapítsák meg maguk közt az ily jogtalan és sérelmes intézkedés ellen követendő eljárást!

Nézetünk szerint anélkül, hogy praeoccupálni akarnók elhatározásait, mindenk előtt tiltakozni kellene a kat. igazgatóság által kitűzött záridő ellen s egyuttal az iránt a pénzügyminisz-

ter személyéhez közvetlenül egy erélyes s indokolt felterjesztést tenni, kérve őt, hogy függesztesse fel azonnal a kérdéses igazgatósági rendelkezéseket, mert különben készek inkább letenni manet, mint felületes és hiányos eljárás által datumaikat, mint felületes és hiányos és arányos megadóztatási alap megállapítását veszélyeztetni.

Felhívjuk egyuttal a megyebeli földbirtokos osztály tagjait, hogy saját érdekeik megvédése tekintetéből sorakozzanak, tanácskozzanak és hasonlólag tiltakozzanak ezen megbízottjaik ellenében indokolatlanul elkövetett ily eljárás ellen s egyuttal eleve gondoskodjanak arról, hogy a jövő hó elején tartandó enqueten szintén köllőleg képviselve legyenek!

Mert hogy ha az egyéni osztályba sorozás megindítatik, akkor már késő lesz a megállapított tiszta jövedelmi fokozatok ellen reklamálni!

Mi részünkről megtettük kötelességünket, amidőn felszözlaltunk ezen országos ügy érdekében és figyelmeztettük az érdekelteket mindazon következményekre, a melyek mulhatlanul be fognak következni, ha mindenk előtt meg nem akadályoztatik a czéllavett osztályba sorozás és másodsor, ha az egybehivandó enqueten nem fog sikerülni, más vezetőkről gondoskodni.

Reméljük, hogy ezen felszözlalásunk nem fog eredménytelenül elhangzani.

3105. sz. Kassai kir. kat. igazgatóságtól.

Körrendelet valamennyi becselőbiztosnak.

A nmságu kir. pénzügyminiszteriumnak másolatban kiadott rendelete folytán s tekintettel az 1875. VII. t. cz. 34 §-ának hatodik kikezdésére, a második helyszínelésnek a fentiszelt rendelet értelmében való végleges befejezésére f. évi szeptember hó vége tüzetik ki zárhatáridőül. stb. stb.

3104. sz. Kat. igazgatóságtól Kassán.

Valamennyi járási becselő és erdőbecslő biztosoknak.

A besztercebányai kat. kerület már több ideje, hogy az itteni kerületekhez hasonló viszonyok között az osztályba sorozási munkálatokkal foglalkozik.

A nmu pénzügyminiszteriumnak f. évi aug. 14-én 40674. sz. a. kelt rendeletinél fogva tehát meghagyatik biztosznak, hogy miután más kerületekben a mezőgazdaságilag mivel területeknek eddig már ez előtt három héttel 60—80%-ja helyszíneltetett, míg ezen kerületben azoknak csak 20—25%-ka hajtattott végre, a második helyszínelést, melynek keresztülvezetése a f. évi 3105. sz. alatt közölt miniszteri rendelet szerint különben is meg lett könnyítve, késedelem nélkül végezze be, hogy az osztályba sorozási munkálatokhoz mielőbb hozzá lehessen fogni.

Ezen osztályba sorozásra vonatkozó utasítás tehát oly felhívással közöltetik, miszerint annak tartalmát addig is, míg e czéllból bővebben fog utasítani, behatóan tanulmányozza és tegyen jelentést, hogy a nmu pénzügyminiszterium által sürgetett osztályba sorozást és pedig legközelebb mikor és mely napon fogja megkezdhetni, hogy ennek alapján az osztályba sorozás sorrendjét meglehessen állapítani. Kelt Kassán 1879 Aug. 20.

Bárczay s. k.
kat. igazgató.

gel a sompolygó cigányoktól Bubela pénztárnok. A moré csak vállukat vonogatták a kérdésre és egymásról néztek. A feleletre, úgy látszik, nem voltak készen. Megnyult arcukról lekiabált topografikus ismeretük hiánya és szemérmes ódalásban kerestek menedéket a kinos kérdés elől.

— Nos hát! egyitek sem felel?! kiáltott rájuk Nyurgafi nagy hevesen, kétszergörbe turista-botját jelentőségteljesen megemelve.

A cigányhad erre, mintha villanyütés érte volna, hirtelen összerendezte. A rajkok — mint kányától megriadt csirke sereg — az öregek védszárnyai alá menekültek, kik közül egyikből nagy nehezen mégis csak megeredt a szó.

— No hisen no... én tudnám azs utat. Igazs, hogy igen messi van, nagyon messi. A hutának kell menni, meg azs Izsrának; aszután felfelé, aszután lefelé... jujujuju! Bizsony isten oda nem érnek ma azs urak!...

— Elmegyek én a nagyságos méltóságos urakkal, ha jól megfizetnek, — vágott az előbinek csavargós szavába egy körülbelül 40—45 éves kiasszott, fogatlan cigányasszony.

Borzi és Bubela már már hajlandók lettek volna az egylet hajójának kormányát e „gyöngéd” kezekre bizoni, azonban az elnök azok megjegyzésére; hogy alapszabályaink 77. §-a szerint az egyletet soha és semmi körülmények között asszony személy nem vezetheti — csakhamar elláltak Baedeckernek e legújabb cigány kiadásától.

Még tovább is folyt volna az alkuvásnak meddő dialogja, ha derék Hóteljüre-ünk közénk nem ugrik s a dolgot azon szives ajánlatával:

hogy majd kerit ő egy „alkalmatos” embert, ketté nem vágja... Csak tessék az uraknak a várba felsétálni s a mikorra lejönnek, már itt lesz az ember, aki járatos a bércek között s így bizonyára a füzéri ut árkanumának is birtokában van.

Az egylet nagy megnyugvás és köszönettel fogadta ez újabb szivességet, kidukálván ezért is a jegyzőkönyvi elismerés, melylyel csakhamar elkészült a gyors tollu titkár, de meg is lett ám jutalmazva, mert legott — és pedig képviselőházi alelnöki közbenjárás nélkül, — megkapta érte az „arany liba-toll” nagy keresztjét.

A grófi kastély izeltes parkján keresztül tiszta, porondos ut vezet az ősi vár barnult om-ladékaéhoz. A kényelmes serpentinákat százados tölgy és bikkfák lombjai árnyazzák be s e serpentinák élein alkalmazott „belle vue”-k gyönyörű kilátást engednek Ung és Máramaros szeliden kéklő bércei felé. Vezetünk, a kis „Gyula” ez obligat Cicerone, aki egyszersmind a vár kulcsait is hozza, oly szivesen magyarázna mindent, ha contempláló lelkünk nem szivesebben halgatná a lombok suttogását, mely rég letűnt dicsőségről beszél. Most meredek, biborszínben játszó óriás sziklák mellett haladunk el... tán az „uri nyoszolyát megtört” deák pirosló vére látszik még rajtok? S e mély sohaj, suttgó szellő képében a kerek torony fenekéről kél talán, hol a megbotlott Batori Mária szenvedő szörnyü büntetését? Ama keletkezé moraj pedig a rettenetes vár ur haragja lehet, mely nem ismer megengesztelődést az örökre eltemetett családi becsület sirja fölött!... Tovább tovább! Még egy pár kanyarodás s a 7—8 öl magas, még teljesen ép torony

Az emberi lélek egészségének, azaz tehetségei összhangzó működésének legnagyobb veszedelme, legsúlyosabb átka az immoralis szenvedély. Veszedelme és átka, mert a kedélyt rabságba ejti, az ész megvesztegeti, az akaratot önállóságából, személyes szabadságából kivetkezteti. S annyival is általánosabb e veszedelem, súlyosabb ez átok, mert kórsága szinte orvosolhatlan s daczára annak, hogy egyetemes jellemé a vak-ság, mégis élesen látó, eszeskedő és kielégíthet-len is egyszersmind.

Éleslátásu a tárgyak mód és eszközök felkutatásában. Eszeskedőleg kerülő utakra hajlik, melyeken az egyetemileg érvényes eszközök rovasára bámulatos ügyességgel szinleges érveket kutat fel aljas tetthelessé igazolására és mentegetésére. Kielégíthetlensége következtén pedig, minden meghódított lelki erőt arra fordít, hogy minél többet és mennél tovább élvezzen.

E lélekteni jellemzés alá tartozik a társadalmi szenvedélyek azon legrútabbika is, melyet megjelenési módja szerint köznyelven részegeskedésnek, torbézolásnak, korhelységnek nevezünk.

Elmondották azt már előttünk, s e lapok hasábjain is nálunknál hivatottabb moralisták és nemzetgazdászok, hogy az emberi szenvedélyek ezen legundokabb fajzatából mennyi mindenféle veszedelem származik át a társadalomra. Elmondották, hogy az vagyoni tönkre jutást okoz; elmondották, hogy azon családok hozzá járulásával, melyeket lelkiismeretlen gyártók és árusok nyereség-hajhászásból vele elkövetni szoktak — egyéb nyavalyák mellett, miket az orvosok tudnának felszámolni — a magyar faj pusztulását és satnyulását is nagy részben annak tulajdoníthatjuk.

És voltak derék, önzetlen s a nép jólétének előmozdításán, boldogságának megalapításán lelkök legszentebb ügyekezéttel buzgólkodó férfiak, kik, mint egykoron a nagy és halhatatlan Széchenyi, mértékletességi egyletek felállítása által iparkodtak elejtvenni az iszákosság szertelen áramlatainak butító, elsatnyító és elállatiasító hatásainak... Felkarolta az ügyet a budapesti orvosi kör is és sürgetve figyelmeztette a magyar törvényhozást a szigorú rendszabályok foganatosítására. Országgyűlésünk azonban bizonyos tekintetek miatt (fogyasztási adó stb.) megbocsáthatlan könnyelműséggel beérte a „tudomásul ad acta”-féle bölcs és kategorikus intézkedéssel.

Pedig ott, hol a legveszedelmesebb szenvedély polypkarjai a nemzettest szivéig hatnak bénító szorításaikkal; ott, hol a legbűnösebb szenvedély szülte lethargikus álm nyomása a nemzeti élet-erőnek csaknem végkimerültségével egyértelmű: törvényhozásnak veszteg maradnia, az állam jus emínsének tetlenül hevernie legalább is bűnös könnyelműség és kimagyarázhatlan magatartás, menthetetlen közöny.

Mert lehet-e mentegetődzéssel megállani a tények lehetsége, — a számok bizonyítása — és vádoló logikájával szemközt?

Tíz év statisztikája fekszik előttünk és tíz év statisztikája vádolja Magyarországot. Vádolja Magyarországot az intézőt és vádolja Magyarországot a sanylóddt. És e sanylóddst, mint az iszákosság szülte állapotot, 80 millió frtért vásárolta meg magának Magyarország! Belé került 25 ezer emberéletbe. Kórházba vitt 4000-et, börtönbe 13000-et s öngyilkossá tett 760-at...

lábanál vagyunk, melynek ajtaját az előre szaladt kis várnagy éppen most nyitotta meg.

Átlépe a küszöböt, egy tisztán tartott és eléggé jól butorozott kerek szobában találjuk magunkat, melyhez még egy mellék négy szögletű szobácska is csatlakozik. Ez a toronynak, mely két emeletre van osztva, földszintjét képezi. Van benne egy kandalló is és az ablak mélyedésben két meglehetősen gyarló aquarell-kép, mely a várat ó- és ujabbkori állapotában ábrázolja. E földszintről kör-lépcső vezet az első emeletbe, hol a Forgách család jelentékenyebb őseinek olajfestményü arcczképei vannak körben elhelyezve. Daliás alak valamennyi; a család ősenek Hunt vezérnek arcczképe a legnemesebb vonásu ősmagyart állítja elénk. Van közöttük két püspök is, főpapi ornátusban s az egyházi rendet saját-ságosan jellegző kövérséggel. Az arcczképek alá az illetőknek neveik és viselt méltóságai is felvannak jegyezve, egyet kivéve, mely egy gyönyörű nőt ábrázol. Valóban gyönyörű! szemének átható mély tekintete az igézés hatalmával bír, úgy hogy alig tudunk előle menekülni. Melyik Forgách birta valaha e szép nőt, vagy az ő családjának, mily néven vált viruló sarjadékává? A kis Gyula nem tudott rá adni feleletet. — A kulcsnak azonban, melylyel anonymitásának zára felnyitható, birtokában vagyunk s ez: czim ére: (Egy ágon három piros rózsát tartó medve, két mezőben) a többi egyleti nagyérdemü heraldikusunk dolga, aki előtt nincs czimer-rebusz és felszámazási találos mese, vonatkozzék bár az a feszengő X-i családra, melynek őse boldogult E... y bátyánk szerint még medve volt akkor a krajnyai erdősgében, a mikor már az ő nagyapja a zöld

Ime!
sebb szeny
Igaz
lem a meg
A töredel
megbánás
legyen sz
ságának.
lélek egé
kizár min
De,
mas egys
boldogulá
szükség,
azt a más
lóra vegy
világban,
szésses ita
is ugyanc
zavarait r
lesz hely
kell leszá
inkban, h
tünk ifjus
Mer
Ha
kával be
helyett) m
meggázda
krt, harm
éves fiat
hogy meg
frtny tök
takarékos
szinte
Ha
mellett d
naponkin
felszapor
velne, m
halála e
zésére p
Ugy
liter bor
egyenérte
Ilye
szenedvé
ezt mond
rendjének
ora sequ
Alc
Na
gonyi a p
számában
Azaz, hos
velem, m
kével; s
rendben
Tu
sem Klin
társulati
tud; a E
asztal
vármegy
A
a látoga
bejegyz
egy vas
lett áll
és pam
zel ped
nyulik
ban se
nyulik a
a legsze
kelynek
sem vo
ugrált
bátyánk
szobába
Gábort
E
tan dől
addig l
lovagk
vigaszt
ritve er
sainak
tunk lic
kezdtt
annyi
három
különös
ismerjü
követte
egy ho
relmes

Ime! a megdöbentő számok, ez a legbűnösebb szenvedély menthetlen vádja!

Igaz a vádolás, legyen tehát igaz a töredelem a megbánás és megjavulás is egyszersmind. A töredelem legyen szabadulása a kedélynek, a megbánás a kedélynek, észnek, a megjavulás legyen szabadulása a személyes akarat önállóságának. A kedély, ész és akarat szabadsága a lélek egészsége, mint mondok s ez az állapot kizár minden immoralis szenvedélyt.

De, hogy a benső emberiségnek ezt a hármas egységét regenerálhassuk s általa emberi boldogulásunk megalapításához foghassunk: szükség, hogy a szenvedélyek statisztikájának azt a másik számarányát is figyelembe s fontolóra vegyük, melyszerint belátandjuk, hogy mai világban, zilált anyagi helyzetünk közepette a szesz italoknak mégcsak mérsékelt használatával is ugyancsak csinján bánjunk. Mert ha a krajczárok zavarait mindjárt nem is érezzük, annál zavartabb lesz helyzetünk, ha már a forintok deficitjeivel kell leszámolnunk. Takarékoskodjunk krajczárainkban, hogy uraskodhassunk forintjainkból. Életünk ifjúságától válik majd meg öregségünk!

Mert lássuk a példákat!

Ha mindennap csak egy féllitereske borocs kával be érjük, az egy liter, (helyesebben a liter helyett) már akkor is a közép ár véve, naponként meggazdálkodunk 10 krt egy év alatt 36 frt és 50 krt, harmincz év alatt 1095 frtot. Ha tehát a husz éves fiatal ember mindennap 10 krt a helyett, hogy meginná, félrerakja, ötven éves korában 1095 frtny tökével rendelkezhetnék. — sőt nagyobb takarékoság és okos gyümölcsötetés mellett szinte kétszer annyival!

Ha pedig a 17 éves fiatal ember a bor mellett dözsölő nagy barátság rovására naponként félretenne 30 krt, 65 éves korára a felszaporodott kamatok kamatjával oly tőkét nevelne, melyből 250 frt évi nyugdíjat húzna s halála esetére 3600 frt tőkét hagyva rendelkezésre pl. egy kedves rokonának!

Ugyan melyik okos ember tekintené 7 ezer liter bor elfogyasztását ily szép eredménnyel egyenértékűnek?

Ilyet és ilyesmiket beszél el nekünk az a szenvedélyek statisztikája. Csakhogy, fájdalom, ezt mondja erre a legtöbb vitéze Orbán süvege rendjének: „video meliora, proboque deteriora sequor”.

Aldjon, vagy verjen önsorsodkeze!

— 6.

Levelezés.

Sárospatak, 1879. aug. 28.

Na nekem megesett. Klinger Pityu és Rozgonyi a poéta rámtörtek s a Z. Lapok legközelebbi számában csak úgy konter-finter elbántak velem. Azaz, hogy elakartak banni, talán nem is annyira velem, mint a sárospataki ipartársulat derék elnökével; sőt magával a szépen virágzó és legjobb rendben levő egész társulattal.

Tudd meg és vedd eszedbe nyájas olvasó, hogy sem Klinger Pityu, sem Rozgonyi a költő nem ipartársulati tag, Klinger sem irni, sem beszélni nem tud; a Rozgonyi versei meg ilyenek:

„Virázkik a szamártóvis.
Van az én fejemen szőr is.
A szamártóvist letöröm,
A hajamat lefésülöm”. stb.

asztal mellett vicispánokat választott a nemes vármegyének.

A második és utolsó emelet az a hely, ahol a látogatók egy e célból nyilvántartott könyvbe bejegyzik neveiket, középen kerekasztal s rajta egy vasöntvényű óriás tintatartóval. A fal mellett áll egy Tuba stentoria s himzett karszékek és pamlagok futják körül, — az ajtóhoz közel pedig bizonyos menyezetszerű kőfaragvány nyulik ki a falból, — melynek célját azonban sehogy sem tudtuk kifürkészni. — Innét nyílik az ajtó a tornyot körülvevő erkélyre, mely a legszebb kilátással kínál mindenfelé. Ez erkélynek kiálló könyökövein, mely még korántsem volt mint most korlát és talpfával ellátva, ugrált körül egykor ami kedves Szemere Miklós bátyánk a legnagyobb hideg vérrel, mig bent a szobában, e hajmeresztő vállalat láttára Kazinczy Gábot formaliter kilelte a hideg.

Eltelve a táj mámorító szépségétől, ittasultán dőlünk a pamlagokra s mig testünk pihent, addig lelkeink a rég letűnt „zordon, de ragyogó lovagkor” világát kalandozták be, ott keresve vigaszt a sivár jelennek keservei s onnan merítve erőt a talán még sivárabb jövőendő csapásainak elviselésére. . . . kevés vártatva felocsódtunk lidércz álmainkból s a látogatók könyvében kezdünk lapozgatni. Ritkán van egy rakáson annyi nagyokat mondani akaró frazis, mint e három bachansban, melyeknek nevéseges voltak különösen akkor tünnek fel, ha személyesen is ismerjük gazdájukat. A kávéházi politikust ide is követte honboldogító theoriája s irt a könyvbe egy hosszú se füle se farka vezércikket; a szerelmes vad poéta ide is behurcolta szellemi

Az ilyen vers is csak bizonyos időpontokban jön ra szegény Rozgonyira, mikor aztán nagy lár-mával, gyermek-csoport közepette szavalja saját sütetü lepényeit, hol az iskolakertben, hol a várkertben. Így látva, sokszor megsajnáltam már őt én is.

Egy szó, mint száz: szegény Klinger Pityu és Rozgonyi poéta neve alatt valami szarvasállat lap-pang; mert latinul is rosszul tud. A szőrös kéz a Jákóbé, de a ravasz hang az már az Ézsaué. Most az egyszer azonban nem nyeri el az örök dicsőséget egy tál lencsével. Ma már nem olyan együgyűek az emberek mint régen. Tessék a tükör alól kibújni, a szurcot és idegen neveket letenni és akkor beszélni. Egy olyan iparos, mint az a ki e szegény együgyű emberek neve alá bujt és a ki pedig sokat próbált már az életben, (mert volt sülve is főve is ne szégyelje, ha tud valamit, nyíltan és tisztán elmondani a maga saját becsületes neve alatt. Hát kitől fél? Hisz egy igyekező iparosnál alig van függetlenebb ember! Úr le is, fel is. Nem illik azért, ha bujkál és fél a napvilágtól mint a vakondok. . . Majd ha ígért leleplezéseit megteszi a maga neve alatt: akkor beszélék még vele valamit, addig maradjon a piacon.

Örvendetes hírt is mondhatok t. szerkesztő urnak. Tessék tudtul adni az egész világnak, hogy Patakon kánikulában is van ám farsang. A múlt héten csak beugrott hozzánk Botk a Vilmos barátunk, a ki közkedveltségben élő ügyvéd Válon Fehérvármegyében és a kedves Képes Margit kisasszonnyal örök hűséget esküdven egymásnak, úgy elvitte, hogy jóformán istenhozzátat sem mondhattunk nekik. A ragadozó állatok jutottak eszembe; de nem szólok egyebet, csak, hogy az a jó isten, a ki az igazi szerelemnek, a becsületes szorgalomnak, a tiszta, jámbor életnek megjutalmazója: bizonyosan ott legyen ennél a szép fiatal párnál és érdemek szerint áldja meg, boldogítsa őket. Itt a gyémánt meglelte a maga foglalatját.

Felbuzdult ezen a dolgon Kovácsy Sándor főiskolai gymnasiumi tanár is s azt a szende árva kis leányt, kihez szíve olyan régen vágyik, Finkei Esztert, a néhai F. Pál leányát, annak rendje és módja szerint oltárhoz vezette. Csendben, csinos kis lakadalmi ünnepélyt is tartottak. Csendes boldogságban csinosan folyjon le hosszúra nyuló páros életük is!

Hétfőn (25-én) Lajos napján egy kis riadalom volt városunkban. A pusztuló kaszárnya megett a Stubenvoll-féle hosszú ház meggyuladt s egy pár körültre levő más épülettel le is égett. A harangok, épen déltájban, rémesen kongtak. A lárma és rémület nagy volt; de az oltással minél kevesebben foglalkoztak. Tűzoltó-egylet: hőkésél az éji homályban?! . . . Leginkább szegény embereknek esett érzékeny kára.

A főiskolában minden kicsinosítva, elrendezve várja a már szállingozó ifjúságot. Az iskolai év szept. 6-án nyitattik meg. Az akadémiában 8 és 9-én tartanak az index-aláírások; 10-én pedig megkezdetnek a rendes előadások. Magán vizsgák és az azokra vonatkozó folyamodványok szept. 4-ikig fogadtatnak el. A tanrend mind a vallástudományi, mind a bölcsészeti, mind a jog-és államtudományi szakban meg van állapítva. Ez iskolai évben Dezső Lajos tanító képezdei igaz. is fog önkéntes előadásokat tartani a főiskolában a Neveléstanból, a mi nemcsak Dezsőtől igen szép és elismerésre méltó, hanem az ifjúságra, kivált a theologusokra nézve nagy szerencse. Rendkívüli tantárgyként előadatik még a Bányajog Dr. Szánthó. Az európai államok statisztikája Bacsoni és A közjegyzői intézmény V. Krüszelyi tanárok által. A rendes tantárgyak mind

bolondgombáit s egy-egy versbeli izzadmánnyal teljesen inficziálta az áldott levegőt: a hon ellenségeit ugyancsak rákásra öldösi itt a szoknyahős és sir Máriuszi könyeket a szegény haza pusztulása fölött a lelketlen adóvégrehajtó. Soha soha ennyi hazugságot! . . . Van azonban a sok polyva között néhány buza szem is, mely egészséges és gazdag talajról tesz tanubizonyosságot. Egyletünk szintén nem vonhatván ki magát a szokás törvénye alól, köztanácskozás tárgyává tette a dolgot s legott tisztába; jött a szövegezzel úgy eszméileg, mint forma tekintetében. Új ebben sines, de legalább találó, nem szenvedleg, s a magyar helyesírásnak sem tekeri ki nyakát. Az elnöki kalamussal bevezetett emléksorok így szólnak:

Itten kószált négy turista,
Két poéta, két jurista,
Bámulták ez ő emlékét
S a tündéri szép vidéket . . .
Meg is ittak egy kulacs bort,
Emlegetve boldogabb kort . . .
S aztán vándorbotot véve,
Atrándultak ő Füzérre.

(köv. a nevek)

Ezek után Hadur áldását kérve a hazára s kíméletet az időtől régi dicsőségünk e nyolc-százados momentumára, leereszkedtünk a magasból. Csöndesen bezáródott utánnunk a vár ajtaja és siettünk feladatunk nehezebb részének megoldására: a füzéri gyalog parthie-ra megtenni a szükséges előkészületeket.

(Vége köv.)

ismert, gyakorlott kezekben vannak: Isten segedel-mével tehát nem sokára megindul a nagy gépezet és haladni fog nagy zakatolással, kissebbnagyobb pihenés mellett, egész 10 hónapon keresztül.

Halunk annyi van, hogy bűdös töle a levegő. Már az emberek is kezdenek halszaguk lenni.

Gyümölcs kevés és rozsz. Az a körte, szilva és dinnye a mit legalább eddig piacunkra hoztak, nem ér semmit; fanyar vagy izetlen mind.

Majd meglássuk a szüretet!!

r. l.

Különfélék.

Hunyady Margit asszony jelenleg a beregszásziakat gyönyörködteti művészi játékaival. Itteni föllépéseivel, mondhatjuk teljesen meghódította a közönséget s kedves emlékeket hagyott maga után. Utolsó föllépte a „Kaméliás hölgy”-ben történt, mely egyszerűs mind jutalomjátéka is volt. A kik ismerik e darab nehézségeit, kik be tudnak hatolni annak mélységébe, csak azok képesek teljesen méltányolni Hunyady Margit tehetségét, mely ez alkalommal minden ízében fényeskedett. A közönség, mely egészen megtöltte a néző tért, szebbnél szebb virágcsokrok és igen sokszor ismételt kihívásokkal jutalmazta a művésznőt s csaknem minden jelenetben zajosan megtapsolá.

Honvédeink kedden indulnak Kassára az őszi gyakorlatokra Kovács Leo őrnagy ur vezénylete alatt s szept. 19-dikén térnek vissza. Mint értesülünk e közkedveltségű százados ur már 20-dikán egy kedélyes mulatságot akar rendezni, mely ha sikerül, elseje volna az általa tervelt társas estélyek egész sorozatának.

Ipariskola. A s.a.-Ujhelyi általános iparegyl. ipariskoláját már berendezte az ugynevezett Vadásziféle házban levő helyiségeiben s a vasárnap rendez előadások szeptember hóban már kezdetüket is veszik. A járási szolgabíró felhívta az összes iparosokat, hogy a nállok alkalmazott tanoncok beiratását kötelességöknek ismerjék. On örvendetes lépés ez az iparügy terén, mely megérdemli, hogy legközelebb külön és foglalkozunk vele.

Ö felsége, a király, a halálra ítélt Mikó rabló-gyilkosnak kegyelmet adott s halál büntetését 20 évi börtönrre változtatta. E szerint Mikóra s bűntársai: Mocsárra és Hajnerre egyaránt nehezedik a Nemesis súlyos keze, a mennyiben borzalmas tettökért mindhárom 20—20 évig s ekként egyformán bűnhődnek. — Az akasztás szomorú látványossága tehát el fog maradni.

Tanodai értesítés. A helybeli „Karolina” leánynevelő-intézetnél a beiratások folyó évi augusztushó 29-től szeptemberhó 1-ig bezárólag eszközöltetnek s a rendes tanítás szeptember 2-dikán kezdődik. Felkéretnek tehát a t. szülék és gyámok, hogy gyermekeiket, illetve védenzeiket mindenesetre a fentebbi határidőn belül s lehetőleg személyesen feladni siessenek. Egyszersmind értesítettnek azon vidéki szülék, kik leánygyermeküket benlakásra is felvételni kívánják, hogy lakás, ételmezés, mosás és tanítás fejében egy tanévre (10 óra) 160 frt fizetendő; hogy továbbá, több oldalról történt felszólításra s tekintettel az általános mostoha anyagi viszonyokra, ez intézetnél 120 frt fizetés mellett is felvételnek növendékek. Ez utóbbi bért fizetők a 160 frtot fizetőkkel mindenben egyaránt részesülnek, azon csekély külömbéggel, hogy ebédre négy tál étel helyett háromt kapnak. Az igazgatóság.

Schreier nevű vonatvezető a keddi vonattal Kassára ment s ott a Hernád vizében megsürgönyözték az ujhelyi állomási főnökségnek, mely aztán a szerencsétlen ember családját a szomorú csapásról értesítette.

Petroleum égés. Szerdán, az új sétatér közelében egy hordóban meggyult a petroleum s a szét-pattant hordó dougút több ölnyre szórta szét. A tüzet sikerült elfojtani.

A zug-iskolák gyümölcse. Két izraelita ifjuval volt alkalmunk a közel napokban beszélgetni, a kik gyönyörű 20 évök dacára nem tudtak husz maggyar szót eldadogni. Azon kérdésre, hogy mi a foglalkozásunk: thalmudistáknak mondták magokat. Nem lehet az izraelita hitközség értelmiségének nemesebb feladata mint gondoskodni róla, hogy a most serülő nemzedék soraiban ily példányok ne legyenek többé találhatók.

Iskolai értesítés. Az eperjesi collégiumban a javító vizsgák f. é. aug. 30-és-31 ére esnek. A beiratás tart a gymnasiumra s eminariumra és a hittani intézetre nézve szept. 1-től 8-ig. A beiratási idő alatt tartatnak a felvételi és a jogi alapvizsgálatok. — Az iskolai év megnyitása szept 4-én d. e. 9 órakor megy végbe. — A Convictusba felvétetik a collégium minden rendes tanítványa vallás külömbség nélkül. Az ebéd s vacsora dija az egész iskolai évre 42 frt.

(X) „Nincs Darwin-ember.” Ez a kategorikus czime annak a 32 lapra rúgó eredeti kised ver-selményes „izének,” mely Rázsonyi Papp Ferencz bátyánk Darwint s Büchnert nyársoló tollából a sárospataki nyomda csinos közvetítésével irodalmi felszínre, azaz a könyváruasi asztalra került. Ára 1 frt, mi tekintve azt, hogy még drágább is lehetne, valóban olcsónak mondható. A „Kraft und Stoff”-ot Aesoppal gúnyolja „. . . cerebrum non habet.” Büch-

